

benega poduka vdeleževali, utegnili bi od šol preveč oddaljenih biti, toraj se jih k rednemu pohodu šole siliti moglo ni.

Šolsko obiskovanje bilo je radi raznih epidemičnih bolezni, katere so med pretečenim šolskim letom v tem okraji silno razsajale, neredno. Več šol moralo se je radi te uime za 1., 2 da celo za 3 mesece zapreti. Veliko otrok šolskih pobrala je nemila smrt.

Šolska disciplina bila je dobra, da po nekod celo uzorna, le na dveh šolah bilo je v tem obziru na slabšem, kjer učitelj med podukom ni mogel reda in pazljivosti otrok si zagotoviti. Uzrok temu bil je presuhoparen, nemikaven poduk. Učitelj naj ne trpi, da bi otroci med podukom roke vzdigovali z klici: jaz, jaz itd. Govor v koru naj bode bolj tih, a posamezni odgovori zahtevajo naj se bolj glasni. Mladina se je zvnaj šole lepo vedla. Šola naj otroke v lepovedne in uljudne ljudi izgojuje. Ko učitelj v šolo stopi, naj vstanejo in ga pozdravijo vsi otroci; isto naj se zgodi, ko iz šole odhaja.

V splošnem bili so uradni spisi v dobrem redu, le tu in tam najdle so se glede teh tudi kake pomanjkljivosti. Skupni pregledi ob šolskih matrikah so se tu in tam pogrešali; ti morajo se ob koncu I. četrletja vselej sproti izgotoviti. V tednik naj se vpisujejo le to, kar se je v resnici obravnavalo. Uradne knjige naj se spisujejo z dobro črno tinto in čedno.

(Konec nasl.)

Iz Ljubljane. — Slovenci in Čehi. „Po noči pa je prišel sovražnik ter je luliko vsejal med pšenico!“ tako se sme zaklicati v očigled herostratičnega početja mladočehov; o njih sme se trditi, da spravljajo narodu česemu osodepoln posel njegovega najhujšega nasprotnika. — Da bi se to delovanje narodu pogubno omejilo, zbral je stari skušeni vodja češkega naroda v zlati Pragi veliko stotin zaupnih mož vsega svojega naroda na Češkem. Pri tem odločilnem koraku boriteljev naših na severu, niso mogli molčati zastopniki slovenskega naroda, in res so se oglasili s pomenljivo izjavo, katera enako jasno izraža politično prepričanje Slovencev, kakor tudi sijajno dokazuje lepo slogu njihovih zastopnikov na Kranjskem. Minulo soboto odposlali so namreč po soglasnem sklepu v svojem klubu vsi deželni in tukaj navzoči državni poslanci do dr. Rieger-ja, kot predsednika zaupnih mož, v Pragi, naslednji telegram:

Globoko obžalnoč razdor češkega naroda, izražajo narodni deželni in državni poslanci na Kranjskem, bratje Vam po krvi in politični sobojevniki po enakosti nazorov in teženj, jednoglasnim sklepom živo prepričanje, da jedino previdna in modra politika „Českega kluba“ pod vodstvom Riegerjevim ugaja koristim avstrijskega slovanstva ter varujoč interese češkega naroda, zagotavlja konečno zmago državno-zborske večine v blagor Avstrije. Daj Bog srečo Vašemu zborovanju, da se zaceli rana na narodnem životu ter sloga povrne bratskemu narodu česemu!

Dr. vit. Bleiweis, Detela, Dev. dr. Ferjančič, Grasselli, Hren, Kavčič, Kersnik, Klun, Krajgher, Kušar, Lavrenčič, Mohar, dr. Moše, Murnik, Pakiž, dr. Papež, Pfeifer, dr. Poklukar, Robič, dr. Samec, Stegnar, dr. Sterbenc, Svetec, Šuklje, Višnikar, dr. Vošnjak.

— Pri slavnosti v Cirknici v spomin 40letnega vladanja cesarjevega bile so sledeče številke izžrebane: 1685, 367, 229, 2792, 2889, 961, 170, 1473, 6, 1282.

† Profesor Anton Raič z realke ljubljanske, umrl je minulo nedeljo v Pragi, kjer je bival za nekaj časa počitnic, po kratki bolezni v tamošnji splošni bolnici. Obolél je pokojni za vnetjem nakostne kože na spodnji čeljusti in je bržčas umrl za vstrupenjem krvi. Pokojni bil je sorodnik vlani v Ljubljani umrlega državnega poslanca Božidar Raič-a, in ima pomenljive zasluge za slovensko slovstvo. Bil je odbornik „Matice slovenske“ in tajnik pisateljskega društva. — Na realki podučeval je pokojni od leta 1872 počenši, slovenščini, zgodovini in zemljepisji. Pokojni bil je rojen pri Mali Nedelji dne 19. aprila 1845. leta. Truplo pokojnega pripelje se v petek s Prage v Ljubljano kjer se pri sv. Krištofu položi v domačo zemljo. Naj v miru počiva blagi rodoljub!

— Glas s Hrvatske. Glasilo srednje stranke na Hrvatskem „Agramer Tagblatt“, ki zastopa načela nekdanje narodne stranke za čas vladanja bivšega bana Mazuranič-a prinaša v št. 210 t. l. uveden članek z naslovom „Ein Wort nach jenseits der Sotla“ v katerem piše: „Slovenci na Kranjskem praznovali so te dni pomenljivi vspeh: V narodnih borbah za enakopravnost osiveli domoljub dr. Poklukar, bil je imenovan deželnega glavarja Kranjske, kar pomenja toliko, da si je z njim misel, za katero se borujejo njegovi rojaki, pridobila veljavo v najvišjem dostojanstvu, katero določuje ustava za deželo Kranjsko. V resnici lep vspeh! Toda ta vspeh ne sme glave zmešati našim sosedom. Nasprotnik, katerega so premagali, ni vničen, temveč skrbno preži po slabostih, katere bi zmagovalec morebiti pokazal, da bi zopet zasedel zgubljena tla. Potem priporoča pisatelj, naj se učimo pri Hrvatih, kako ne smemo postopati. Pred 16 leti slavili so Hrvatje enako zmago z imenovanjem bana Mazuranič-a. Pa nasprotnik je hujskal tako dolgo, da se narodna stranka deloma zvezala z nasprotniki zoper Mazuranič-a, nastala je pogubonosna nesloga, in sad one razprtije žanjejo sadaj Hrvatje. Članek sklepa s klicom, kateremu se pridružujemo z vsega srca: Bodimo složni!

— Potres. Včeraj (torek) zjutraj ob 1/2 4 zjutraj čutiti je bil v Ljubljani in okolici kratek, precej močan potres z le enim blizo sekunde trajajočem krepkem sunkom prihajajočem z zahoda proti jugu izhodu.

— Notarski kandidat g. R. Bežek je prestal minulo soboto notarski izpit v Gradcu s prav dobrim uspehom.

— **Nesreča v cerkvi.** Ko se je danes v nunski cerkvi v Ljubljani zbrala šolska mladina tamošnje dekliške šole k prvi sv. maši na pomoč klicati sv. duha, pride v cerkev blazna ženska, nadleguje najpred duhovnika pred altarjem potem pa se vrne nazaj po cerkvi in razbija tako besno po šolski mladini, da se je ta hipoma gnetla do izhodov ter se je več otrok poškodovalo. Pripoveduje se, da je ena zelo težko poškodovana šolarica že v bolnišnici umrla. Zanesljivo pa se poroča, da umrla ni nobena šolarica. Skrbelo se je sicer, da se je umobolna razgrajalka takoj spravila s cerkve, pa prve nesreče zabraniti ni bilo moč.

— **Z Raguze** se brzojavlja, da je tam odpuščen pomožni poštni sluga v ponedeljek na javni cesti ustrelil tamošnjega višjega poštnege oskrbnika Müller-ja, potem pa še sebe. Oba sta mrtva.

— **Poročil se je** v Kranji minulo nedeljo jutro tamošnji odvetnik dr. Štempihar, bivši deželno-zborski stenograf z gospico Ano Jugovic-evo, najmlajšo hčerko bivšega deželnega in državnega poslanca Leopold Jugovica. Bog daj srečo v novi zvezi!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Vojaške vaje, ki so se vršile z dnem 12. t. m. počenši krog Belovar-a, zbudile so pozornost političnih in vojaških krogov in so pri cesarju proizročile izredno gorko priznanje za vojaštvo in posebno za poveljništvo. Važna dogodka tega tedna je shod grof Kalnoky-jev s knezom Bismarkom, in pa Bismarkov shod z Ruskim poslanikom grof Šuvalov-om. — Pričakovati je, da bode ta shod ali izhodnemu vprašanju pomagal za korak naprej in s tem zagotovil daljni obstanek svetovnega miru, ali pa vsaj v izhodno vprašanje in pa razmere med Avstrijo-Nemško in Rusko spravil v večjo jasnost.

Glede pričetka državnega zbora trdi se vedno v soglasji s prvotnimi poročili, da se prične v času od 10. do 20. oktobra.

Prihod našega nadvojvoda Albrehta na Nemško, kamor se je podal k velikim vojaškim vajam, slavili so nemski listi z izredno laskavostjo. Mnogo listov se ve da, se je spominjalo zmagovalca pri Kustoci z onega leta, ko je Nemška vojna preplavila avstrijske dežele doli do bregov Donave.

Česko. — Minula nedelja bila je zelo pomenljiva za politično življenje v Čehih. Shod zaupnih mož češkega naroda, sklican po dr. Riegerju, vršil se je zelo častno.

Mladočehi prizadevali so si zabraniti vdeležbo pri shodu, in prvič so propadli glede tega, ker došlo je toliko zaupnih veljavnih mož, da niso našli prostora v meščanski Besedi, odpreti so se morale gostom tudi galerije. Pri shodu govorili so: dr. Rieger, profesor

Kvičala, profesor Braf, vodja Taner, dalje zopet dr. Rieger, ki je pred prečital telegrame, moravskih deželnih poslancev in pa telegram došli iz Ljubljane od slovenskih državnih in deželnih poslancev.

Konečno predlaga župan Plzenški Hauška izjavo, v kateri se češkim poslancem v deželnem in državnem zboru za njihovo delovanje v blagor dežele, izreka priznanje in zaslužena hvala; dalje se izreka, da zna razpor v narodu postati zanj poguben, narodu samemu je naloga zašle uporne z odločno svojo voljo spraviti na pravo pot. Vsakemu rodoljubu je dolžnost to prizadevanje podpirati in pričakuje se, da bodo to prizadevanje podperali tudi oni krogi, ki imajo nalogo pravico varovati in braniti.

Ko so za predlagateljem Hauškom, govorili še nekateri kmetijski deležniki shoda, bila je resolucija sprejeta soglasno z sijajnem čestitanjem za Riegerja. — Zborovanje je trajalo dopoldne do 1/2 1, potem pa se je nadaljevalo še popoldne. O vtisu telegramov moravskih in slovenskih poslancev do shoda piše „Politik“:

„Po zasluženji napravile ste izjavi kongresu došle od moravskih in slovenskih poslancev — velikanski vtis. V njih izrečena sodb a o politiki „Češkega kluba“ je gotovo nepristranska pristojna in se je v shodu kot taka potrdila.

Nemška. — Grof Herbert Bismark bode cesarja spremljal na njegovim potovanji v Avstrijo in Italijo ter bode pri tem, ako treba, namestoval svojega očeta kneza Bismarka. Pri včerašnjem sastanku grofa Kalnoky-ja s knezom Bismark om vršili so se neki tudi trgovinski razgovori. Imenovanje konservativnega finančnega ministra Maltzahn-Gulz osupnilo je liberalne kroge in sploh se sodi, da je to imenovanje po vsem v duhu sedajnega cesarja, čegar misli ta minister naj bolje izraza.

Ogerska. — Po zadnji avdijenci Tiszovi pri cesarju v Gödölö se misli, da se bode grof Albin Czaky imenoval za naučnega ministra.

Ruska. — Čuje se, da je za zadnje dni mesca septembra odločena velika revija ruskega vojnega brodogradništva v Črnem morji.

Žitna cena

v Ljubljani 15. septembra 1888.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 95 kr. — banašk. 7 gold. 32 kr. — turšice 5 gold. 70 kr. — soršice 5 gold. 75 kr. — rži 5 gold. 30 kr. — ječmena 3 gold. 10 kr. — ovsa 4 gold. — kr. — ajde 5 gold. 60 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 05 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 17. septembra.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 44 kr.